

18 PROSTITUCIJOS MITŲ

LIETUVOS MOTERŲ
LOBISTINĖ ORGANIZACIJA

EUROPEAN WOMEN'S
LOBBY
EUROPEEN DES FEMMES

TOGETHER FOR A EUROPE
FREE FROM PROSTITUTION

“

„PROSTITUCIJA YRA SENIAUSIA PROFESIJA PASAULYJE“

Keiskime požiūrį: ne prostitucija, o sąvadaimas iš tiesų galėtų būti laikomas seniausia profesija pasaulyje. Nejaugi kažkas neturėtų ir negali būti pakeista vien dėl to, kad egzistuoja ilgą laiką pasaulyje. Juk neteigiame, kad nėra nieko, ką galėtume pakeisti, nes ir žmogžudystės vyksta nuo neatmenamų laikų, kaip ir vergovė ar mirties bausmė.

„TAI JŲ PASIRINKIMAS“

Jei moterys turėtų didesnes profesines galimybes, jos nesirinktų prievartos ir smurto, kurį sukelia prostitucija“, - sako Fiona Broadfoot, išsigelbėjusi iš prostitucijos pinklių Jungtinėje Karalystėje. Pasirinkimas visuomet priklauso nuo aplinkos, o šiandien Europoje lyčių lygybė dar nėra realybė: pakanka pažvelgti į vyrų ir moterų atlyginimų skirtumą, kuris siekia 16 procentų, smurto prieš moteris mastą (jį patiria 1 iš 5 moterų), seksistinius stereotipus, moterys nepakankamai vertinamos kaip verslo, švietimo ir politikos sričių specialistės. Moterys patiria diskriminaciją, skurdą ir smurtą, o sutikimas jomis pasinaudoti gali būti įgytas už pinigus. Daugybė tyrimų rodo, kad įvairios, tarpusavyje sąveikaujančios priežastys - nepriteklus, šeimos netektis, benamystė, priklausomybė nuo narkotikų ar alkoholio, ankstyva fizinio ir seksualinio smurto patirtis - daro jaunas moteris pažeidžiamas ir pastūmėja prostitucijos link. Dauguma į prostituciją įtrauktų moterų yra labai jaunos. Ar norėtum, kad tai būtų Tavo sesuo / dukra / draugė?

„PROSTITUCIJA - TAI PINIGAI“

Kam? Pasak Europos Interpolo, sąvadautojas uždirba maždaug 110 000 eurų per metus už vieną „jam priklausančią“, į prostituciją įtrauktą moterį. Jeigu prostitucija yra tokia pelninga, kodėl dauguma šių moterų neturi automobilio, buto ar pinigų ateičiai? Nuostata, kad prostitucija yra pelninga, tėra mitas. Yra nesąžininga ginčytis dėl uždirbamų pinigų kiekio - svarbiausia, kad prostitucija egzistuoja, kad kažkas perka kūną ir seksualumą. O juk visi žmonės yra neįkainojami!

PASIRINKIMAS?

„TAI TOKS PAT DARBAS KAIP IR BET KURIS KITAS“

Ar žinote kitą darbą, kur mirties tikimybė yra 10 - 40 kartų didesnė nei vidurkis, o 60 - 80 procentų darbuotojų patiria nuolatinę fizinę ir seksualinę prievartą. Jei tai darbas, kaip ir bet kuris kitas, kodėl šią galimybę renkasi tik kai kurios moterys iš Vakarų Europos? Kodėl dauguma pasirinkusiųjų yra migrantės? Ar šis darbas skirtas tik moterims, atvykusioms iš svetur? Ar turėtume skatinti ir vyrus, populiarindami šį pasiūlymą bei siekdami lyčių lygybės? Kai kurios Europos profesinės sąjungos nesutinka, kad prostitucija yra darbas, nes, jei būtų asocijuojama su profesija, neužtikrina žmogaus teisių į orumą ir saugumą, nesukuria galimybių siekti paaukštinimo.

„PROSTITUCIJA SUTEIKIA MOTERIMS FINANSINĘ NEPRIKLAUSOMYBĘ, YPAČ IMIGRANTĖMS“

Ekonominės krizės laikotarpiu, kai didelis nedarbas ir kelia galvą rasizmas, būtų labai lengva teigti, kad prostitucija siūlo išeitį moterims, ypač imigrantėms, nes tai neva gali padėti sumažinti nedarbo lygį. Tikrosios imigrantų problemos yra susijusios su galimybėmis įsilieti į darbo rinką, įgyti kvalifikaciją ir sujungti šeimą. Finansinė laisvė neturėtų būti grįsta smurtu ir prievarta. XXI a. turėtume gebėti rasti geresnius sprendimus.

“

„PROSTITUCIJA SUTEIKIA SEKSUALINĘ LAISVĘ. JOS UŽDRAUDIMAS NUKREIPTAS PRIEŠ SEKSĄ“

Suformuluokime klausimą: apie kieno seksualinę laisvę kalbame? Visi sutinka, kad seksualinė laisvė pagrįsta gera lytine sveikata ir teisėmis, laisve nuo bet kokios diskriminacijos, smurto ar prievartos (Pasaulio Sveikatos Organizacijos apibūdinimas). Prostitucija neturi nieko bendro su seksu, ji susijusi su galia: seksualinių paslaugų pirkimas paneigia vienos pusės troškimus. Mokamos seksualinio pobūdžio paslaugos visiškai atima žmogaus teises į seksualinį troškimą ir seksualinę laisvę. Aboliucionistai pasisako už seksą - jie siekia tikros seksualinės laisvės ir moterų bei vyrų lygybės, kuri negali būti įgyvendinta, kol lytiniai santykiai laikomi preke.

SEKSUALINĖ LAISVĖ?

„PROSTITUCIJA YRA MOTERŲ KOVOS, SIEKIANČIOS KONTROLIUOTI SAVO KŪNĄ, ISTORIJS DALIS“

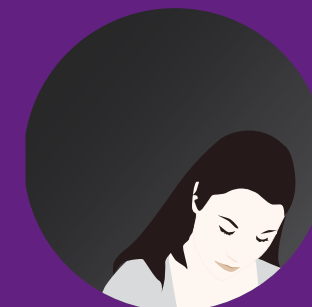
1970-aisias Europoje moterys iš tikrųjų kovojo dėl savo reprodukcinę ir seksualinių teisių, ypač dėl teisės į saugų abortą. Jos pasmerkė struktūrinę lyčių nelygybę ir bet kokius autoritetus, primetančius savo požiūrį į moterų teises: religiją, tradiciją ir rinką. Seksualumo ir moters kūno pavertimas preke negali būti laikomas kolektyvinės kovos už moterų teises dalimi: prostitucija yra susijusi su vyrų leidimu sau pirkti seksualines paslaugas, o ne lyčių lygybės įgyvendinimu.

„KAI KURIOS MOTERYS TVIRTINA, KAD UŽSIIMTI PROSTITUCIJA YRA JŲ TEISĖ“

Kai kurie žmonės renkasi dirbti už minimalų ar net mažesnį atlyginimą (ypač dokumentų neturintys imigrantai), kai kurie netgi ryžtasi parduoti savo organus. Abiem atvejais visuomenė yra nusprendusi rūpintis pažeidžiamomis grupėmis ir bando užtikrinti orų gyvenimą visiems; tokiais atvejais įstatymai baudžia darbdavius ar organų pirkėjus. Lygiai taip pat įstatymai turėtų bausti sekso pirkėjus, o ne asmenis, įtrauktus į prostituciją. Kai kurie žmonės gali teigti, kad jie patys pasirinko prostituciją, tačiau demokratinė visuomenė negali remtis tokiais individualiais pareiškimais, nes jie neatskleidžia tikrosios padėties. Ant kortos pastatyta mūsų ateitis ir visuomenė, kurioje norėtume gyventi. Šiandien turėtume labiau rūpintis moterų ir vyrų teise nebūti įtrauktiems į prostituciją!

„TIK „SEKSO DARBUOTOJOS“ GALI KALBĖTI APIE PROSTITUCIJĄ, NES TIK JOS ŽINO TIESĄ“

Ar tik smurtą šeimoje patiriančios moterys gali kalbėti apie patiriamą prievartą? Smurtas artimoje aplinkoje yra laikomas struktūrine smurto prieš moteris forma, nes jis daro poveikį mums visiems - vyrams ir moteris - ir atspindi visuomenės normas bei vertybes. Prostitucija taip pat daro poveikį: ji diegia normas ir vertybes jaunimui, žiniasklaida ir kultūros industrija ją paverčia kasdiene ar net pagražina. Todėl netenka stebėtis, kad žodis „kekšė“ yra taip plačiai paplitęs! Tačiau be kelių žiniasklaidos išviešintų „sekso darbuotojų“ yra daugybė iš prostitucijos išsilaisvinusių asmenų, kurie labai retai kalba viešai dėl patirtos traumos. O milijonai prostitucijoje vis dar įkalintų žmonių yra nematomi. Atėjo laikas išklausti juos.

”

”

“

„PROSTITUCIJA YRA NAUDINGA VISUOMENEI, YPAČ SOCIALIAI IZOLIUOTIEMS IR VIENIŠIEMS VYRAMS“

Intymių paslaugų pirkėjai neatitinka šio stereotipo: tarptautiniai tyrimai rodo, kad dauguma seksualinių paslaugų pirkėjų yra vedę arba turintys nuolatinę partnerę, daugiau nei kiti lytinių santykių (ne vien pasitelkiant prostituciją) linkę turėti vyrai. Pateisindami prostituciją kaip socialinę funkciją, mes remtume idėją, jog kai kurios moterys turi būti paaukotos šių vyrų „poreikiams“ tenkinti. Pasisėkė, jeigu tai nėra Tavo sesuo / žmona / dukra / draugė. Į prostituciją įtrauktos moterys pirmiausia yra mūsų visuomenės dalis – jų teisės turėtų būti tokios, kaip ir vyrų.

„PAKLAUSA NIEKADA NEIŠNYKS“

Koks liūdnas požiūris į vyrus... Pasak šios prielaidos, vyrus valdo „nenumalšinami poreikiai“, o ne protas. Tai ypač stebina, nes dauguma jų nėra seksualinių paslaugų pirkėjai. Paklausa pateisinama tik kaip tam tikro vyriškumo išraiška, kuri remiasi jėga ir visuomenėse sukurtais, lyčių nelygybę propaguojančiais stereotipais. Paklausą gali padėti mažinti švietimas, prevencinės priemonės, įstatymai. Fatalizmą pasitelkia tik tie, kas nenori keisti visuomenės.

„PROSTITUCIJOS PANAIKINIMAS TIK PASKATINTŲ PRIEVARTĄ IR ŽAGINIMUS“

Iš tiesų yra priešingai. Tyrimai rodo, kad vyrai perka seksualines paslaugas tik dėl to, kad jos lengvai prieinamos. Prostitucijos normalizavimas skatina smurtą prieš moteris, siūsdamas socialinę žinutę, kad moterys yra prekės. Pavyzdžiui, Nevados valstijoje, dekriminalizavusioje sąvadavimą, šiuo metu, jei lyginsime su kitomis valstijomis, yra didžiausias prievartavimų skaičius. Atliktas tyrimas rodo, jog 54 proc. seksualinių paslaugų pirkėjų yra naudoję smurtą prieš savo partneres.

SOCIALINĖ NAUDA?

„PROSTITUCIJOS LEGALIZAVIMAS YRA GERIAUSIA IŠEITIS, UŽTIKRINANTI PAGRINDINES Į PROSTITUCIJĄ ĮTRAUKTŲ MOTERŲ TEISES“

Dalyvavimas prostitucijoje yra legalus visoje Europoje (išskyrus Kroatiją, kur tai laikoma nusikaltimu). Žmogaus teisių užtikrinimas yra susijęs ne su prostitucijos legalumu, o kiekvieno žmogaus migracija. Kai žmogus legaliai apsistojęs šalyje, jį / ją gina valstybės teisinė sistema, jam/ jai priklauso ŽIV patikra ir sveikatos draudimas. Jeigu asmuo gyvena nelegaliai, teisinė sistema jos/ jo negina net tose šalyse, kur prostitucija yra legali arba dekriminalizuota. Vokietijoje tik 44 žmonės iš 400 000 asmenų, įtrauktų į prostituciją, yra užsiregistravę kaip „profesionalūs seksualinių paslaugų tiekėjai“. Prostitucijos legalizavimas nepakeičia nusistovėjusios stigmatos apie prostituciją užsiimančius žmones.

“

„MES PRIVALOME KOVOTI SU PREKYBA ŽMONĖMIS, TAČIAU PROSTITUCIJA SU TUO NETURI NIEKO BENDRO“

Tokie pareiškimai neatitinka realybės: jei prostitucija neturi nieko bendro su prekyba žmonėmis lytinio išnaudojimo tikslais, tai dėl kokių priežasčių yra prekiaujama moterimis? Remiantis Europos Sąjungos duomenimis, 62 proc. prekybos žmonėmis Europos Sąjungoje yra susiję su seksualiniu išnaudojimu. Prekyba žmonėmis siekia pelno ir turi tiesioginį ryšį su prostitucijos rinkomis, kuriose paklausa skatina išteklių poreikį. Apskaičiuota, kad prekybos žmonėmis dėl seksualinio išnaudojimo nauda siekia 27,8 milijardų JAV dolerių. Iš kur atsiranda tokia pinigų suma? Pelną neša pirkėjai lygiai taip pat, kaip ir kitų verslų. Štai kodėl prekyba žmonėmis ir prostitucija yra neatsiejamos viena nuo kitos.

„PRIĖMUS ŠVEDŲ MODELĮ, Į PROSTITUCIJĄ ĮTRAUKTI ŽMONĖS PATIRIA DAUGIAU SMURTO, NES PROSTITUCIJA TAMPA PAGRINDINE“

Jei pirkėjai gali rasti ir susitikti su prostitutėmis, tą patį gali padaryti policija ir socialiniai darbuotojai. Pagal švedų modelį bausdami sekso pirkėjus pakeičiame santykį tarp moterų ir vyrų: pastarieji vertinami kaip nusikaltėliai. Prieš atvykdamos į Švediją, Vokietijoje dirbusios prostitutės pasakojo Stokholmo policijos prostitucijos skyriui, kad legaliuose viešnamiuose smurtaujama todėl, kad pirkėjai mano galį daryti, ką nori, nes yra „klientai“. Socialiniai darbuotojai Švedijoje pastebi, kad žmonės, pakliuvę į prostitucijos pinkles, yra labiau linkę priimti pagalbą. Tuo tarpu šalyse, kur veikia legalūs viešnamiai (tokiose kaip Vokietija ar Australija), socialiniai darbuotojai ir teisėsaugos atstovai teigia, kad sunkiai pasiekia moteris. Prostitucijos legalizacija nepakeis realybės: prostitucija yra viena iš smurto formų. 68 proc. išnaudojamų moterų kenčia nuo potrauminio streso sutrikimo, kaip kankinimus patyrę žmonės ar karo veteranai.

UTOPIA?

„SEKSO PIRKĖJAI NETURĖTŲ BŪTI KALTINAMI NUSIKALSTAMA VEIKLA, NES GALI IŠGELBĖTI MOTERIS AR PADĖTI NUSTATYTI PREKYBOS ŽMONĖMIS AUKAS“

Panašu, kad filmą „Graži moteris“ žiūrėjote pernelyg daug kartų. Sekso pirkėjas, kuris „išgelbėja“ moterį arba praneša apie prekybos žmonėmis atvejį, vis tiek yra sekso pirkėjas. „Geraširdžių sekso pirkėjų“ egzistavimas nemažina paklausos, tik kuria romantišką prostitucijos versiją, kuri neturi nieko bendro su realybe. Be to, „geraširdžiai sekso pirkėjai“ yra tik menka visų pirkėjų dalis: tinklapiu atskleidžia tikrąją situaciją. Štai keletas citatų: „Pakenčiamai čiuulpė, tačiau blogai nusiteikusi ir nė nemėgino parodyti, kad yra susidomėjusi, ar apsimesti, kad patinka“; „tai buvo lyg seksas su šlykščiu bulvių maišu“ (The Invisible Men Tumblr).

„ABOLIUCIONISTAI NORI UŽDRAUSTI PROSTITUCIJĄ“

Yra didelis skirtumas tarp prohibicionistinio požiūrio, kuris kriminalizuoja visus žmones, susijusius su prostitucija, taip pat į prostituciją įtrauktus asmenis, ir aboliucionistinio požiūrio, kur nusikalstama veikla priskiriama tik pirkėjui, suteneriui ir žmonių pardavinėtojams, kitaip tariant, tiems, kurie turi galią rinktis. Paprasčiausiai apkaltinus visus, dėmesys atitraukiamas nuo pagrindinių priežasčių ir prostitucijos sąsajų su lytimi. Aboliucija siekia įvertinti struktūrinį, ekonominį, psichologinį ir fizinį smurtą, kuris neatskiriamas nuo prostitucijos, apsaugoti nukentėjusiuosius ir bausti kaltininkus, pavyzdžiui, pirkėjus. Aboliucija taip pat siūlo konkrečias alternatyvas žmonėms, įtrauktiems į prostituciją.

„PROSTITUCIJOS PANAIKINIMAS YRA UTOPIJA“

Prostitucijos panaikinsime nepašalins jos. Prievarta, žudynės ar pedofilija yra uždraustos, tačiau tai vis tiek egzistuoja. Svarbios yra įstatymais perteiktos socialinės normos: žmogaus kūnas ir seksualumas nėra prekė. Tai leidžia kurti doros ir lygybės principais pagrįstos visuomenės pagrindus.

”

”

ŠVEDŲ BEI OLANDŲ PRIIMTIEMS PROSTITUCIJOS ĮSTATYMAMS DEŠIMT METŲ¹

OLANDIJA²

2000 m. spalio 1 dieną Olandijoje buvo panaikintas viešnamių draudimas, priimtas 1911 m. Nuo tada Mokslinių tyrimų bei dokumentacijos centras prie Teisingumo ministerijos ir nacionalinės policijos pajėgos vykdė keletą tyrimų, siekdami išsiaiškinti sąvadavimo dekriminalizacijos įtaką Olandijoje.

ŽMONIŲ, ĮTRAUKTŲ Į PROSTITUCIJĄ, PADĖTIS PABLOGĖJO.

Teisingumo ministerijos tyrimas „Daalder“³ atskleidė:

- Į prostituciją įtrauktų žmonių padėtis nepagerėjo.
- Prostitucijų emocinė gerovė tapo prastesnė nei 2001 m., įskaitant visus tirtus aspektus.
- Padidėjo raminamųjų vaistų vartojimas.
- Ženkliai padaugėjo prašymų palikti šią industriją, nors tik 6 procentai savivaldybių siūlo tokią paslaugą.

NUO 50 IKI 90 PROCENTŲ MOTERŲ „LICENCIJUOTOJE PROSTITUCIJOJE DIRBA PRIEŠ SAVO VALIĄ“.

Šiuos duomenis atskleidė nacionalinės policijos pajėgos, 2008 m. atlikusios tyrimą „Išlaikant įvaizdį“⁴ apie legalizuotos prostitucijos sektorių. Tyrime olandų nacionalinės policijos pajėgos pateikia nerimą keliančią sąvadautojų dekriminalizavimo įstatymo įvertinimą. Tiesioginė šio tyrimo priežastis yra Snee byla, kur du turkų ir vokiečių sąvadautojai kartu su 30 bendrininkų buvo nuteisti už daugiau nei 100 moterų išnaudojimą ir smurtą Olandijoje, Vokietijoje ir Belgijoje. Labiausiai sukrečia tai, kad visos ekstremalų smurtą Olandijoje patyrusios moterys buvo legaliai dirbančios ir licencijų turinčios prostitutės valstybės sankcionuotose viešnamiuose.

ORGANIZUOTOS NUSIKALTĖLIŲ GRUPOUTĖS KONTROLIAVO LEGALŲ SEKSO INDUSTRIJOS SEKTORIŲ.

2011 m. Amsterdamo vicemeras Lodewijk Asscher, taip pat naujasis Olandijos darbo partijos atstovas pareiškė, kad sąvadautojų dekriminalizavimas buvo „nacionalinė klaida“⁵ ir kad valdžia buvo „smerktinai naivi“. Amsterdamo miesto ir Teisingumo ministerijos⁶ pranešimas rodo, kad didelė dalis legalios sekso industrijos įtvirtina žmonių išnaudojimą ir prekybą žmonėmis. Pusė prostitucijos verslų, kuriems reikia leidimų, ir marihuanos krautuvėlių turi vieną ar daugiau vadybininkų, kurie yra buvę teisti.

SĄVADAUTOJŲ DEKRIMINALIZAVIMAS IR SEKSO INDUSTRIJOS LEGALIZAVIMAS NEPADĖJO IŠVENGTI „SLAPTOS“ AR „NELEGALIOS“ PROSTITUCIJOS AUGIMO.

2010 m. Regioninio informacijos ir ekspertizės centro (valdžios institucijos Šiaurės Olandijoje), atsakingo už nusikaltimų prevenciją, tyrimas⁷ atskleidė, kad tik 17 procentų prostitucijos reklamų, publikuotų laikraščiuose ir internete, yra užsakytos legalių viešnamių.

ŠVEDIJA⁸

Švedų vyriausybė 2011 m. liepos mėnesį paskelbė įstatymo, priimto 1999 m., pataisą, kad draudžiamas sekso pirkimas (bet ne jo pardavimas).⁹ Vertinimą vykdė Teisingumo ministerija.¹⁰

KOVOJANT SU PAKLAUSA, DRAUDIMAS PIRKTI SEKSO PASLAUGAS VEIKIA KAIP BARJERAS ORGANIZUOTAM NUSIKALSTAMUMUI, ŽMONIŲ PARDAVĖJAMS IR SĄVADAUTOJAMS.

Pasak nacionalinės policijos, įstatymas buvo priimtas siekiant kovoti su tarptautiniais sąvadautojais. Kovodama su paklausa, Švedija suvaržė kriminalinių tinklų galimybes praturtėti iš prostitucijos ir neleido investuoti savo teritorijoje.¹¹

Į PROSTITUCIJĄ ĮTRAUKTŲ ASMENŲ IŠNAUDOJIMAS GATVĖSE SUMAŽĖJO PERPUS, STABILIZAVOSI BENDRAS ŽMONIŲ, ĮTRAUKTŲ Į PROSTITUCIJĄ, SKAIČIUS, LYGINANT SU ŽENKLIU PADIDĖJIMU KAIMYNNINĖSE ŠALYSE.

Švedų įstatymo pataisa rodo:

- Nuo 1999 m. gatvės prostitucijos apimtys sumažėjo perpus, tuo tarpu Danijoje ir Norvegijoje jos per tą patį laiką padidėjo du kartus. Nėra įrodymų apie vyrus, keliaujančius į užsienį pirkti sekso paslaugų.
- Internetinė prostitucija Švedijoje padidėjo taip pat, kaip ir kitose šalyse. Priežastis - bendroji internetinių paslaugų raida. Tačiau žmonių, parduodamų internete, skaičius yra žymiai didesnis kaimyninėse šalyse, pavyzdžiui, Danijoje ir Norvegijoje.¹²
- Į prostituciją įtrauktų asmenų iš trečiojo

pasaulio šalių skaičius nepakito tiek, kiek kaimyninėse šalyse.

- „Slaptosios“ prostitucijos lygis šalyje nepakito. Socialinės tarnybos ir policija pabrėžia, kad prostitucija negali tapti visiškai slapta, nes jai vis tiek reikia kokios nors reklamos pirkėjams pritraukti.

ĮRODYTA, JOG ĮSTATYMAS NUSAKO NORMAS IR VERTYBES: PER 10 METŲ VISIŠKAI PASIKEITĖ MENTALITETAS, NES 70 PROCENTŲ VISUOMENĖS REMIA ŠĮ ĮSTATYMĄ.

Nors dauguma švedų buvo nusiteikę prieš įstatymo pataisą, draudžiančią pirkti seksualines paslaugas, po 10 metų trys apklausos parodė, kad daugiau nei 70 procentų šalies gyventojų visiškai jį palaiko, ypač jaunimas: tai rodo, kad įstatymas turėjo didelę įtaką formuojant normas ir vertybes.

DRAUDŽIAMIEJI VEIKSMAI ATBAIDO SEKSO PIRKĖJUS: PASTEBIMAS PAKLAUSOS MAŽĖJIMAS.

Pasak apklausų, Švedijoje sumažėjo vyrų, perkančių sekso paslaugas. 1996 m. 13,6 proc. švedų vyrų teigė, kad yra pirkę prostitutę. 2008 m. skaičius sumažėjo iki 7,8 proc. Šis sumažėjimas gali būti netikslus, nes respondentai galėjo bijoti prisipažinti įvykdę nusikaltimą. Vis dėlto didelė dalis apklaustų vyrų sakė neperkantys sekso paslaugų, nes tai draudžia įstatymas. Švedų policija taip pat mano, kad įstatymai atgraso daugelį vyrų nuo sekso paslaugų pirkimo.¹³

¹ Vertinimas atliktas remiant Prancūzijos organizacijos Mouvement du Nid parama. ² Bendri šaltiniai: Dėl legalizuotos prostitucijos Olandijoje ('On legalised prostitution in the Netherlands'), Karin Werkman, 2012. ³ Daalder, A. L. (2007). Prostitution in The Netherlands since the lifting of the brothel ban [English version] (Prostitucija Olandijoje panaikinus viešnamių draudimą). The Hague: WODC / Boom Juridische Uitgevers. ⁴ KLPD (Korps Landelijke Politiediensten) -Dienst Nationale Recherche (juli 2008). Schone schijn, de signalering van mensenhandel in de vergunde prostitutiesector. Driebergen. ⁵ http://www.lemonde.fr/m/article/2011/12/23/pays-bas-flop-de-la-legalisation-de-la-prostitution_1621755_1575563.html. ⁶ Gemeente Amsterdam, Ministerie van Veiligheid en Justitie; Projectgroep Emergo (2011). Emergo -De gezamenlijke aanpak van de zware (georganiseerde) misdaad in het hart van Amsterdam. Achtergronden, ontwikkelingen, perspectieven. Amsterdam: Boom Juridische Uitgevers. ⁷ RIEC Noord Holland (19 October 2010). 'Methodiek'inzicht in prostitutiebranche'.

⁸ Bendras šaltinis: „Trumpa informacija apie Švedijos įstatymus ir politiką, susijusią su prostitucija ir prekyba žmonėmis“ ('Briefing on Swedish law and policies on prostitution and trafficking in human beings'), Gunilla S. Ekberg B.S.W., JD, 2012. ⁹ Švedijos vyriausybės tinklalapis: <http://www.regeringen.se/sb/d/13358/a/149231>. ¹⁰ Įdomu, kad šį teigiamą vertinimą atliko vyriausybė, vadovaujama politinės partijos, kuri prieš 10 metų balsavo prieš įstatymą, nes ji buvo opozicijos pusėje. ¹¹ Atgrasomąjį poveikį patvirtino policijos telefonu vykdoma veikla, kuri atskleidė „pelningumo“ trūkumą investuojant Švedijoje. ¹² 2007 m. Švedijos nacionalinė socialinių reikalų agentūra 6 savaites tyrinėjo internete paskelbtus skelbimus ir surinko tik 400 asmenų, siūlančių seksualines paslaugas. 2008 m. daugiau nei 800 žmonių Danijoje ir beveik 1400 žmonių Norvegijoje siūlė paslaugas tik internete. Šaltinis: <http://www.assemblee-nationale.fr/13/pdf/rap-info/i3334.pdf> (p. 226). ¹³ Nuo 1999 m., įsigaliojus teisės aktui, buvo sulaukta 4225 vyrai.

Europos moterų lobistinė organizacija kartu su organizacija „Judėjimas prieš landynes“ („Mouvement du Nid“) ir fondu „Scelles“ (Fondation Scelles) (Prancūzija) inicijavo kampaniją :

BRIUSELIO KVIETIMAS

„TELKIMĖS UŽ EUROPAŲ BE PROSTITUCIJOS“

Daugiau nei 200 nevyriausybinių organizacijų iš Europos ir kitų šalių pritarė esminioms kampanijos „Briuselio kvietimas“ („Brussels' Call“) principams:

- Prostitucija -tai smurtas prieš žmogų.
- Prostitucija -tai išnaudojimas, kuris atsiranda dėl nelygybės.
- Prostitucija -tai asmens orumo pažeminimas.
- Prostitucija -tai žmogaus teisių pažeidimas.

Pasirašiusieji kampanijos „Briuselio kvietimas“ („Brussels' Call“) kviečia visas Europos Sąjungos šalis nares formuoti politiką ir įgyvendinti priemones, kurios užtikrintų:

- Bet kokių baudžiamųjų priemonių asmenims netaikymą.
- Visų sąvadavimo formų kriminalizavimą.
- Realios pagalbos asmenims, įtrauktiems į prostituciją, suteikimą ir priemonių, įgalinančių išeiti iš prostitucijos, įgyvendinimą.
- Seksualinių paslaugų pirkimo uždraudimą.
- Prevencijos ir švietimo politikos įgyvendinimą, pagrįstą lygybės vertybinėmis nuostatomis bei žiniomis apie pozityvų seksualumą.
- Prevencinių priemonių taikymą šalyse, iš kurių įvežami asmenys, įtraukti į prostituciją.

Pasirašiusieji taip pat teigia, jog Europos Sąjungos šalys narės turėtų kritiškai įvertinti vykdomos politikos prieš prekybą žmonėmis veiksmingumą. Svarių rezultatų nebus pasiekta tol, kol nebus užtikrinta sąvadautojų ir sekso paslaugų pirkėjų atsakomybė ir baudžiamumas.

www.lmlo.lt

www.moteriai.lt

Iš anglų kalbos vertė Klaipėdos socialinės ir psichologinės pagalbos centras / Recenzavo Margarita Jankauskaitė ir Vilana Pilinkaitė-Sortirovič / Redagavo Loreta Latožienė / Leidinio maketą finansavo Europos moterų lobistinė organizacija / Spaudinio leidimą finansavo Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Parėmė Tides fondas, rekomenduojant NoVo fondui

Finansavo Europos Sąjungos Teisių, lygybės ir pilietybės programa.
Už šio leidinio turinį atsakingi autoriai. Europos Komisija už pateiktos informacijos panaudojimą neatsako.